

Jaarverslag 2023

Terug naar volle zalen

Inhoud van dit jaarverslag

1. Enkele woorden vooraf	pagina 3
2. Terugblik op het jaar	pagina 4
3. Bezoekersaantallen	pagina 11
4. Visie, missie en bijdragen aan gemeentelijk beleid	pagina 12
5. Marketing en kaartverkoop	pagina 18
6. Culturele verhuur en samenwerking	pagina 22
7. Interne organisatie	pagina 25
8. Renovatie, onderhoud en facilitaire zaken	pagina 27
9. Update vanuit de ondernemingsraad	pagina 30
10. Raad van Toezicht en Governance Code Cultuur anno 2023	pagina 32
11. Financiën	pagina 37
12. Risicoanalyse	pagina 39
13. Kwantitatieve kengetallen	pagina 41
14. Op weg naar een nieuwe toekomst	pagina 42
15. Geconsolideerde winst- en verliesrekening 2023	pagina 43

1. Enkele woorden vooraf

Met veel trots, plezier en voldoening kijken we terug op 2023

Het jaar waarin duidelijk werd dat we als grote podia van Nijmegen na de moeilijke jaren weer helemaal 'back on track' zijn. Meer bezoekers dan ooit bezochten onze podia aan het Keizer Karelplein. Grote en kleine voorstellingen en concerten, nationale premières, internationale congressen, televisie opnames, bijzondere festivals, mooie diners, regionale en lokale activiteiten: er was voor jong en oud van alles te beleven.

Als organisatie maakten we een ontwikkeling door

We werden ons bewuster van de noodzaak om duurzaam te opereren. We voerden gesprekken over sociale veiligheid. En we zetten in op een breed en inclusief publiek. De Koning kwam langs. We maakten vorderingen in de voorbereiding van de verbouwing van de schouwburg. En zowel de publiekswaardering als de medewerkerstevredenheid scoorden hoog. Tegen de verwachtingen in schreven we zwarte cijfers.

Dat is te danken aan het harde werken van het gehele team

Van portier tot kok, van programmeur tot kassamedewerker, van lichttechnicus tot productie. Het vertrouwen in onze organisatie groeit. We blijven kritisch. Het gastvrij ontvangen van jaarlijks meer dan 270.000 gasten is een hele opgave. Maar we weten dat we het met elkaar voor elkaar kunnen krijgen.

Met veel liefde brengen we verhalen uit alle windstreken

Verhalen over liefde, tegenslag, jaloezie, wraak, geborgenheid of vriendschap. Verhalen die al honderden jaren oud zijn of juist fonkelnieuw. Onbekende persoonlijke verhalen of bekende grote gedeelde geschiedenissen. Eén ding hebben de verhalen gemeen: ze gaan over mensen en ze gaan over de samenleving. En juist daarom is het belangrijk dat verhalen verteld worden. Op onze podia. In onze panden. Ze geven zuurstof aan een leefbare stad.

Eva Middelhoff

directeur – bestuurder
Nijmegen, februari 2024

2. Terugblik op het jaar

Deel 1

Concertgebouw De Vereeniging

Wat hebben we veel gedaan!

Wat een mooi jaar was 2023 voor De Vereeniging. We zijn weer helemaal back on track!

Klassieke programmering

Ook dit jaar stegen de bezoekersaantallen voor klassieke muziek in Nijmegen. We overschreden veel van de prognoses. Op het gebied van klassieke muziek waren vaste bespelers Phion en de Nijmeegse Stichting voor Kamermuziek (NSvK) weer van de partij met mooie programma's:

- ✓ Phion trapte het jaar af met een nieuwjaarsconcert vol balkanmuziek, met gastoptredens van de Servische Slobodan Trkulja en zijn band Balkanopolis. Ook was de 6+ familievoorstelling De Geheime Tuin een groot succes in de theaterzaal, met het voltallige orkest op het podium naast bekende acteurs als Annet Malherbe. De 100^e verjaardag van Maria Callas werd herdacht met een theaterprogramma met Francis van Broekhuizen in de hoofdrol. Dit concert trok maar liefst 1198 enthousiaste bezoekers. Tot slot werd de traditie om met kerst muziek van Mahler te spelen voortgezet met de Vijfde symfonie.
- ✓ Bij de NSvK waren onder meer pianist Philipp Kopachevsky, cellist Kian Soltani en het Ensemble Carousel met klarinettiste Annelien van Wouwe te gast.
- ✓ Binnen de eigen programmering waren onze vaste gasten te bewonderen, zoals Cappella Amsterdam, het Nederlands Blazers Ensemble en de jonge talenten van Dutch Classical Talent. De Nederlandse Bachvereniging speelde vier van de 'Brandenburgse Concerten' van Bach. En het Orkest van de 18^e Eeuw bracht de opera Così fan tutte van Mozart. Vocaal ensemble Wishful Singing bracht samen met filosoof Fokke Obbema verdieping met een programma getiteld 'De zin van het leven'.
- ✓ Kerst vierden we met The Gesualdo Six, een jong Brits vocaal ensemble dat loepzuiver repertoire uit de renaissance vertolkte, evenals hedendaagse muziek en traditionele carols.
- ✓ We brachten de Europese première van een werk van de Argentijnse componist Osvaldo Golijov, in samenwerking met de Strijkkwartet Biennale Amsterdam. Het werd gespeeld door een sterren-ensemble, met onder meer violiste Liza Ferschtman en het Doric String Quartet.

Benefietconcert voor Turkije

Met het Meral Polat Trio organiseerden we op 24 februari 2023 een benefietconcert voor de slachtoffers van de aardbeving in Turkije. Moderator Funda Müjde sprak tijdens het nagesprek met Meral Polat over de situatie in Turkije. Ook te gast bij het gesprek was journalist Sinan Çan, die het getroffen gebied kort daarvoor had bezocht.

Nieuwe serie pianorecitals

In seizoen 2023-2024 presenteerden we voor het eerst een serie pianorecitals onder de noemer 'Meesterpianisten in Nijmegen.' Dit deden we in samenwerking met de NSvK. In deze serie waren Nino Gvetadze, Lucas en Arthur Jussen, en Boris Giltburg te gast. Zij zorgden voor een tot de laatste stoel uitverkochte zaal en een zeer gemêleerd publiek. Aanleiding was de aanschaf van de nieuwe Steinway concertvleugel.

Podium voor de Stad – festival voor amateurmusici

Ons jaarlijkse gratis festival voor amateurmusici vond dit jaar plaats op zondag 5 maart 2023 in Concertgebouw De Vereeniging. Er waren ruim dertig optredende gezelschappen: onder meer het Keizerstads Jeugdorkest, Popkoor Switch, Jeugddrumfanfare de Stefaantjes, het Nijmeegs Vrouwenkoor, het Nijmeegs Studentenorkest CMC en Wereldmuziekkoor El Mundo. Ze speelden in verschillende zalen door het hele gebouw. Nieuw dit jaar waren de optredens in het restaurant door jazz- en popensembles, waarmee we de muzikale diversiteit van de dag verbreed hebben. Ruim duizend mensen bezochten deze dag.

Klassiek Goes Underground – drie concerten in de parkeergarage

Tijdens de Vierdaagsefeesten organiseerden we ook dit jaar Klassiek Goes Underground, onze jaarlijkse serie klassieke concerten in parkeergarage Kelfkensbos. Op het programma stonden het jonge ADAM Quartet, Philharmonie Nijmegen en het Nieuw Amsterdams Klarinet Kwintet. Deze laatste groep wist het publiek te verrassen door binnen te komen rijden en al spelende uit hun auto te stappen. Zelfs vanuit de kofferbak. De drie concerten waren ook nu gratis toegankelijk en werden in totaal door een kleine duizend mensen bezocht.

Kamermuziek Concours Gelre

In 2023 waren we voor de tweede maal medeorganisator van het Kamermuziek Concours Gelre, een concours speciaal voor jonge musici die kamermuziek spelen in ensembleverband. De jury bestond uit beroepsmusici en professionals uit de culturele sector. Onze programmeur klassiek, Kenne Peters, mocht de Podiumprijs uitreiken. Dat was een lunchconcert in de grote zaal van Concertgebouw De Vereeniging. De prijs werd gewonnen door Duo Saraswati, een cello-pianoduo gevormd door de broers Jan en Kris van der Plas. Zij combineren westerse klassieke werken met traditionele Indonesische muziek.

Lunchconcerten

De gratis lunchconcerten die we eens per maand op woensdagmiddag organiseren, bieden een podium aan veelal jonge musici. Zo krijgen zij de kans zich te presenteren in een grote zaal en vooral ook aan een groot publiek. Dat publiek wordt steeds groter: sinds dit jaar trekken onze lunchconcerten telkens zo rond de 900 bezoekers. Velen van hen genieten na het concert van een lunch of een kop koffie in ons restaurant.

Een greep uit de optredende artiesten: het jongNBE (de kweekvijver van het Nederlands Blazers Ensemble), violist Enzo Kok en pianist Michel Xie, het Felix Quartet en het Kāna Percussion Trio. Deze laatste was de winnaar van het Grachtenfestival Conservatorium Concours 2022. Het Grachtenfestival is een van onze vaste partners voor deze concerten. Later in het seizoen volgen er nog prijswinnaars van het Prinses Christina Concours, een van onze andere vaste partners. Zij bieden deze concerten aan als prijs in hun regionale concoursen.

PianoBiennale

In april 2023 waren Musis Arnhem en De Vereeniging Nijmegen samen podium voor de Piano Biennale, een multidisciplinair festival rondom de piano in al zijn facetten. Artistiek leider is pianiste Daria van den Bercken. Dit was na corona de eerste biennale met publiek in de zaal. De eerste editie in 2021 was alleen via online streams te beleven.

Op het programma stonden pianisten uit binnen- en buitenland zoals Yeol Eum Son, Abdel Rahman El Bacha, Enrico Pace en jong talent Nikola Meeuwsen. Zij speelden solo, vierhandig, in kamermuziekverband en met huisorkest Phion. De Nijmeegse Stichting voor Kamermuziek is partner van de Piano Biennale en nam het concert door Jeremy Denk op in hun serie. Tijdens dit concert werd de nieuwe Steinway-concertvleugel van De Vereeniging officieel in gebruik genomen. Ook waren er kinderconcerten en -workshops. Componiste Mathilde Wantenaar schreef een nieuw werk voor het openingsconcert. Dat diende ook als basis voor Listen First: een 3D-muziektentoonstelling waarin je Wantenaars muziek van alle kanten kon beluisteren in een speciaal gecreëerde dome. De volgende editie van de Piano Biennale staat gepland in het voorjaar van 2025.

Deel 2: Stadsschouwburg

2023 was een recordjaar met vele hoogtepunten. Het was het eerste volledige seizoen zonder corona. We mochten ruim 271.000 bezoekers ontvangen. Nog meer mensen, ruim 1,6 miljoen, zagen onze Stadsschouwburg op nationale tv op 31 december. Micha Wertheim nam zijn oudejaarsconferentie bij ons op. Een unicum in onze historie.

Verder hadden we onder andere uitverkochte zalen bij Peter Pannekoek, Danny Vera, MEAU, familievoorstelling 'De geheime tuin' door Phion, Heavn, Patrick Laureij, Grease, Racoon, Guus Meeuwis, Sven Ratzke kerstspecial.

Clean Pete's klassieke revue

Met de zussen Loes en Renée Wijnhoven zijn we in 2022 de eerste gesprekken aangegaan om een klassieke revue te organiseren. In mei 2023 was het zover. Een co-productie – en hopelijk lange traditie – zag het levenslicht met een fantastische eerste editie. In slechts drie maanden wisten we ruim 600 bezoekers te trekken, die een keur aan (gast)artiesten kregen voorgeschoteld.

Landelijke premières: BACH en COCK

Introdans ging begin maart in première met BACH. Ze monteerde, repeteerde en speelde meerdaags in onze schouwburg. Later in november ging de voorstelling COCK door Theater Oostpool bij ons in première.

Tijd voor nieuwe avonturen

We zochten dit jaar nadrukkelijk het avontuur op. Door voorstellingen op het dak van De Vereniging te programmeren met TG Greppel. Maar ook met makers en gezelschappen als Club Gewalt, Arno Schuitemaker, Oxygen, MC Kasett en Jakop Ahlbom & ISH. Met name in de dansprogrammering ontstaat er een verschuiving. De gevestigde namen worden steeds meer afgewisseld met nieuwe vormen van bewegingstaal. Ook de blind dates, waarbij we nadrukkelijk op zoek gaan naar avontuurlijk publiek, kregen een vervolg.

Keti Koti

Op 1 juli vierden we Keti Koti. Gelderse maakster Farida Nabibaks kreeg carte blanche van ons om een programma rondom deze viering te maken.

Samenwerkingen

Verbinding zoeken we niet alleen in de programma's zelf met het publiek, maar ook in de organisatie ervan buiten onze eigen muren.

- ✓ Net als vorig jaar programmeerden we tijdens het Kinderboekenfestival in de Lindenberg. Deze keer met een theatersport-workshop.
- ✓ In oktober stonden Jimmy Rosenberg en Jazzorchester of the Concertgebouw in de Vereeniging. Beide concerten maakten onderdeel uit van FJIN.
- ✓ Met de Lindenberg en Lux organiseerden we het 'Programma voor de stad'.
- ✓ Met Doornroosje programmeerden we grote (inter)nationale muziknamen. Voor het eerst waren wij ook verantwoordelijk voor een boeking, daar waar het aanbod normaliter via Doornroosje binnenkomt.
- ✓ In juli maakten we het contextprogramma rondom het dancefestival Drift.
- ✓ Last but not least kreeg 'De 24 uur van Nijmegen' een tweede editie in december 2023.

Het eerste jaar van de contextprogrammering

We programmeerden in 2023 voor het eerst zo'n 2 contextprogramma's per maand.

Contextprogramma's zijn randprogramma's die extra duiding geven aan het hoofdprogramma. Deze varieerden in vorm en thema, maar waren allemaal gericht op verdieping, verbreding of verbinding.

Verbinding tussen publiek en artiest in bijvoorbeeld nagesprekken of interviews.

Verbreding door bijvoorbeeld met voorprogramma's een bredere kijk te bieden op thema's in een voorstelling en hun relatie tot de maatschappij.

Verdieping door bijvoorbeeld met sprekers en makers na te denken over actuele thema's en ontwikkelingen die ons als culturele instelling bezighouden.

We ontwikkelden allerlei contextprogramma's. Live programma's op de podia, digitale programma's zoals podcasts, participatieve programma's zoals workshops en een terugkerende leesclub.

Een paar highlights uit de contextprogramma's van 2023

→ Onze Podcast 'Podiumpraat'. In de eerste afleveringenserie 'Programmeurspraat' ging Jet Berkhout in gesprek met onze drie programmeurs. Over het programmeursvak, de dilemma's en uitdagingen die daarbij komen kijken en het theater van de toekomst.

→ Bij Phion's concert 'De symfonische Oriënt' organiseerden we in plaats van een musicologische inleiding een voorprogramma door socioloog Moataz Rageb. Die liet ons kennismaken met de culturele en politieke context en de functie van Arabische muziek.

→ Voor kinderen was er ook veel te beleven. Zo organiseerden we een workshop insectenhôtels en zaadbommen maken, gegeven door biologe Rinskje Klooster. Hierin werden kinderen spelenderwijs bekend met de essentiële rol die insecten spelen in onze natuur.

Een eigen identiteit voor de contextprogramma's: Blikvanger

De nieuwe naam Blikvanger werd in september 2023 geïntroduceerd. Enerzijds om de contextprogramma's te verankeren. Anderzijds om ze uit te lichten. Op onze website kwam er een eigen pagina met uitleg, links naar podcasts en cursussen, en een overzicht van de programma's. Blikvanger kreeg een eigen dynamische en aansprekende vormgeving, die we ook in communicatiemiddelen zoals sociale media inzetten.

Samenwerkingen bij de contextprogramma's

Veel contextprogramma's zijn een samenwerking met een andere organisatie, in Nijmegen of daarbuiten.

- ✓ We werkten samen met Radboud Reflects van de Radboud Universiteit voor verdiepende programma's.
- ✓ Met leescluborganisatie Senia werkten we aan de leesclubs.
- ✓ Met Drift Festival organiseerden we een luistersessie en interview met DJ Elias Mazian.
- ✓ Met Cultuurhuis de Lindenberg organiseerden we het Nijmeegs Kinderboekenfeest.
- ✓ Met natuurhistorisch museum De Bastei verzorgden we de insectenhotels workshop.

Deel 3

Horeca en verhuur van ruimtes: Een beter resultaat dan verwacht

2023 was een uitstekend jaar voor onze afdelingen Horeca en Verhuur. Het was een druk en succesvol jaar, zowel financieel als voor ons team.

Live events!

Stond het eerste kwartaal van 2022 nog in het teken van online of hybride vergaderen, zo anders was dit in 2023. Het eerste kwartaal van 2023 stond volledig in het teken van live events. Dit goede resultaat is een gevolg van onze proactieve houding in coronatijd. We bleven steeds in contact met onze opdrachtgevers.

Meer vraag naar zalen

Het aantal aanvragen voor zalenverhuur steeg in 2023 aanzienlijk. Onze faciliteiten werden gebruikt voor allerlei evenementen, waaronder congressen, oraties, feesten en partijen.

Goed nieuws voor ons team

Bemoedigend is ook dat ons personeelsbestand groeit. Ook de ervaring binnen ons team neemt toe. We zijn erin geslaagd om nieuwe collega's aan te trekken, zowel op oproepbasis als in vaste dienst. Deze uitbreiding heeft niet alleen bijgedragen aan een stabielere bedrijfsvoering, maar heeft ook de algehele deskundigheid en ervaring binnen ons team vergroot.

Een uitstekend resultaat

Alle inspanningen hebben geleid tot uitstekende resultaten in vergelijking met de prognoses. Mensen zijn na de pandemie weer in groten getale uitgegaan, zonder te bezuinigen op een avond uit.

- ✓ Het aantal gasten in ons restaurant groeit gestaag door.
- ✓ De 'voorstellingshoreca' vertoont een flinke stijgende lijn.
- ✓ De omzetten uit verhuuractiviteiten zijn toegenomen.

We kijken vol vertrouwen naar de toekomst en zijn vastbesloten om het succes van dit jaar voort te zetten.

3. Bezoekersaantallen

De bezoekersaantallen bij culturele activiteiten zijn als volgt:

Bezoekersaantallen 2023

Aantal bezoekers per genre	Werkelijk 2023 Totaal				Voorstellingen en concerten Werkelijk 2023 Totaal				Culturele verhueringen Werkelijk 2023 Totaal		
	Totaal	SB	VE	Externe locaties	Totaal	SB	VE	Externe locaties	Totaal	SB	VE
cabaret	38.060	37.820	240	0	37.611	37.371	240		449	449	0
dans en beweging	19.086	19.086	0	0	15.893	15.893			3.193	3.193	
familie	13.633	12.842	791	0	13.633	12.842	791		0		
klassiek	49.713	1.061	45.952	2.700	30.054	141	27.213	2.700	19.659	920	18.739
musical/show	10.494	10.494	0	0	9.638	9.638			856	856	
opera/muziektheater	6.042	4.515	1.527	0	5.392	4.515	877		650		650
overig (literair)	11.009	2.245	8.723	41	3.307	1.745	1.521	41	7.702	500	7.202
prof. popmuziek	31.832	14.194	17.638	0	21.915	9.811	12.104		9.917	4.383	5.534
theatercollege	6.394	4.915	1.479	0	5.594	4.915	679		800		800
toneel	10.631	10.556	75	0	10.611	10.536	75		20	20	
	196.894	117.728	76.425	2.741	153.648	107.407	43.500	2.741	43.246	10.321	32.925
Totaal bezoekers in 2022	151.259	81.729	68.604	926	101.658	68.863	31.869	926	49.601	12.866	36.735
Totaal bezoekers in 2021	28.306	14.965	13.158	183	19.965	12.666	7.116	183	8.341	2.299	6.042
Totaal bezoekers in 2020	55.130	34.603	20.505	22	42.353	31.913	10.418	22	12.777	2.690	10.087
Totaal bezoekers in 2019	180.448	109.063	69.169	2.216	124.389	95.264	26.909	2.216	56.059	13.799	42.260

Het aantal bezoekers bij commerciële activiteiten is circa 75.000, waarmee het totaal aantal bezoekers in 2023 uitkomt op 272.000.

4. Visie, missie en bijdragen aan gemeentelijk beleid

In 2019 heeft de gemeente Nijmegen het Cultuurbeleidsplan 'Groeï' vastgesteld. Op basis hiervan hebben wij begin 2020 de subsidieaanvraag voor de periode 2021-2024 ingediend bij de gemeente Nijmegen. We hebben daarbij ons nieuwe meerjarenperspectief gepresenteerd: ons beleidsplan 'Stadsschouwburg Nijmegen en Concertgebouw De Vereeniging - Zuurstof voor een leefbare stad'. In dit document sluiten we aan bij het gemeentelijke beleidsplan en schetsen we onze visie, missie en positionering en onze stip op de horizon. Een onafhankelijke commissie heeft ons beleidsplan positief beoordeeld en geadviseerd de subsidieaanvraag te honoreren. Ook in 2023 golden de volgende missie en visie voor de Stadsschouwburg en De Vereeniging.

Visie Stadsschouwburg Nijmegen en Concertgebouw De Vereeniging

In verhalen herkennen we ons. Verhalen komen direct voort uit de maatschappij en zijn een vanzelfsprekend onderdeel van het leven. Op podia en in concertzalen worden verhalen verteld. Ze dragen bij aan reflectie, ontspanning, geven richting, bieden verdieping en zijn zuurstof voor een levendige en bruisende stad. Als ontmoetingsplek verhogen de podia daarmee het welzijn van alle inwoners.

Missie Stadsschouwburg Nijmegen en Concertgebouw De Vereeniging

Stadsschouwburg Nijmegen en Concertgebouw De Vereeniging wil als ontmoetingsplek en als podiumbaken in de stad alle Nijmegenaren raken, ontroeren, inspireren of amuseren door verhalen. In de mooiste zalen van de stad tonen we het beste, het spannendste en het nieuwste, vertolkt in cabaret-, theater-, muziek- of dansvoorstellingen. We zijn ook een plek waar organisaties, verenigingen en het bedrijfsleven in een professionele en kwalitatief hoogstaande omgeving hun eigen verhalen kunnen vertellen. We werken samen om evenementen, festivals, congressen of activiteiten te organiseren. We bieden verhalen voor iedereen.

Aanvulling op het Meerjarenbeleidsplan

Het meerjarenbeleidsplan 'Verhalen voor iedereen' 2020-2024 lag in 2021 ten grondslag aan de missie, visie en doelstellingen van de organisatie. We realiseren ons dat de gevolgen van corona voor onze bedrijfsvoering zullen na-echoën. Daarom hebben we een addendum bij het meerjarenbeleidsplan geschreven, met een aantal aanpassingen in het beleid.

- ✓ We hebben tijdens de coronaperiode ervaring opgedaan met digitale presentatievormen. Onze nieuwsgierigheid om de digitale toepassing van podiumkunsten en hybride vormen verder te ontwikkelen is er. Daarbij zijn er ook kansen om via digitale kanalen nieuwe doelgroepen te bereiken. Dit zullen we verder onderzoeken.
- ✓ Gezelschappen, makers en ensembles hebben ervaren hoe het is om op kortere termijn te produceren. Wij willen als podium ook actuele programma's ruimte kunnen geven. Dit betekent dat we korter op de bal programma zullen maken.

- ✓ We maken werk van educatie, kunst-educatieve projecten en impact- en contextprogramma's.
- ✓ Onze communicatiestrategie verandert. We pakken niet meer uit met een seizoenbrochure, maar vinden (digitale) wegen om doorlopend met ons publiek te communiceren.
- ✓ We zetten in op stevige samenwerking met omliggende theaters, culturele partners in de stad en maatschappelijke organisaties. Ook in de regio 025.
- ✓ De arbeidsmarkt is krap en mensen zijn ons belangrijkste kapitaal. Daarom investeren we in een transparante, veilige en fijne bedrijfscultuur. Ook scholing en persoonlijke ontwikkeling van de medewerkers is belangrijk.
- ✓ Als gevolg van corona en de kosten- en energiecrisis is het ongewis hoe aanbod en afname zich ontwikkelen. Als organisatie richten we ons nog steeds op de programmalijnen 'basis', 'lef' en 'stad'. We leggen het accent op het stadsprogramma. Ook de in het meerjarenbeleidsplan benoemde thema's 'inclusief', 'jong' en 'onbeperkt' blijven een rode draad vormen in ons programma en onze activiteiten. Maar in meer bescheiden mate. We leggen het accent op het thema 'inclusief'.

Oordeel 'commissie Groei' over Stadsschouwburg Nijmegen en Concertgebouw De Vereeniging

"De commissie is zeer positief over het zelfvertrouwen dat uit de sterke en aantrekkelijke plannen spreekt en waardeert de inzet op de transitie van een relatief gesloten podium, naar het podium van de stad. De term 'eigenaarschap' spreekt de commissie daarin erg aan. Kritisch is de commissie over de financiële basis die de organisatie door de gemeente wordt geboden. Wil Schouwburg & Vereeniging zijn ambities waar kunnen maken, dan zou de gemeente zich meer als partner moeten opstellen en samen met de organisatie moeten kijken hoe die financiële basis versterkt kan worden. (...)

De commissie looft de plannen voor de ideeën rondom de drieledige programmering: het basisprogramma, het lefprogramma en het stadsprogramma. Samen met de meer thematische lijnen (inclusief, jong en onbeperkt) denkt de commissie dat Schouwburg & Vereeniging ook daadwerkelijk het beoogde publiek kan bereiken.

Als laatste meent de commissie dat de plannen van Schouwburg & Vereeniging in hoge mate aansluiten bij de Cultuurvisie Groei en daarom ook zullen bijdragen aan het realiseren van de ambities uit deze cultuurvisie. Vraag is wel of dat ook helemaal lukt gezien de relatief lage bijdrage van de gemeente aan Schouwburg & Vereeniging."

Bijdragen aan gemeentelijk cultuurbeleid en programmaliijnen

Met onze activiteiten dragen we bij aan de gemeentelijke programmaliijnen ‘Voor en door iedereen’, ‘Meedoen is belangrijk’, ‘Bijdragen aan een aantrekkelijke stad’, en ‘Ruimte voor experiment, creativiteit en innovatie’. In dit hoofdstuk staan enkele voorbeelden van hoe we bijdragen aan de gemeentelijke programmaliijnen.

Voor een breed publiek – (bijna) gratis activiteiten

- ✓ De succesvolle maandelijkse lunchconcerten kregen in 2023 een vervolg. Opvallend is de gestage groei van het aantal bezoekers.
- ✓ Op 5 maart vond de zesde editie plaats van Podium voor de Stad. Een eendaags (gratis) muziekfestival met optredens op diverse podia van (amateur)musici uit Nijmegen en omstreken. Voor het eerst in samenwerking met De Lindenberg en met Schuum (De Basis). Er waren meer dan duizend bezoekers.
- ✓ Tijdens de Vierdaagsefeesten verzorgden wij gratis concerten klassieke muziek op locatie: Klassiek goes underground in parkeergarage Kelfkensbos. De drie concerten waren uitverkocht.
- ✓ De Blind Dates waren nagenoeg uitverkocht. Dit zijn voorstellingen en artiesten die bij het grote publiek nog niet bekend zijn. De prijs bedraagt daarom slechts een tientje.

Ruimte voor experiment en programma voor de stad

- ✓ Het mooiste experiment dit jaar waren de voorstellingen op het dak van De Vereeniging: ‘Met stijgende verbazing’. Deze nieuwe voorstellingen organiseerden we in samenwerking met Theatergroep Greppel.
- ✓ Diverse artiesten en ensembles maakten gebruik van onze zalen voor onder meer repetities (o.a. Sven Ratzke) en inspiratiesessies (schrijverscafé).
- ✓ Programma voor de Stad: in samenwerking met LUX en De Lindenberg programmeerden wij een aantal spraakmakende voorstellingen. Daarvoor was in de reguliere programmering geen plaats. Denk aan The Clowns Convention en Wunderbaum.

Rondleidingen voor educatie

In 2023 hebben we een aantal rondleidingen verzorgd voor scholieren. Dat waren leerlingen van sbo De Windroos – kinderen met taalachterstand en autisme, en 106 leerlingen van het Over Betuwe College Bommel. Scholieren uit Meppel, die aansluitend de voorstelling Midzomernachtsdroom in de Stadsschouwburg bezochten. En scholieren uit het basisonderwijs. Dit was een pilot van een speciale rondleiding, die in 2024 wordt voortgezet.

Tijdens de Open Monumentendag waren er rondleidingen in De Vereeniging. De reguliere rondleidingen op een aantal zondagen waren uitverkocht. Daarnaast waren er rondleidingen op aanvraag.

Inleidingen en publiekswerking

- ✓ Bij een groot aantal toneel- en dansvoorstellingen en bij een aantal klassieke concerten organiseren wij inleidingen.
- ✓ In september startte de Toneelkijker. Een introductieavond in combinatie met bezoek aan vier toneelvoorstellingen. De focus ligt hierbij op klassiekers.
- ✓ In november startte de Danskijker, eveneens met een introductieavond in combinatie met vier uiteenlopende dansvoorstellingen.
- ✓ De jaarlijkse amateurkunstmanifestatie geeft inwoners van Nijmegen de kans om te exposeren in de Schouwburg.

Voorstellingen voor het maatschappelijk domein

Gezinnen met kinderen kunnen familieprogramma's in de Stadsschouwburg en De Vereeniging gratis bezoeken dankzij een samenwerking met Stichting Leergeld Nijmegen. Ook de samenwerking met Stichting Bindkracht 10 bood families met een kleine beurs gelegenheid tot voorstellingsbezoek.

649 jongeren tussen 14 en 27 jaar konden we enthousiasmeren voor een (gratis) voorstellingsbezoek. Dit waren zowel scholieren van het vmbo, havo en vwo, als studenten van de HAN en danscursisten. Met dank aan de SPUK Impuls Jongerencultuur van de Gemeente Nijmegen.

Voorstellingen voor scholieren

Een groot aantal voorstellingen en concerten uit ons programma is opgenomen in het scholierenaanbod. Dat wordt verspreid onder alle middelbare scholen. Scholieren kunnen deze voorstellingen bezoeken in groeps- of klassenverband, tegen een speciaal tarief van € 14. In 2023 bezochten in totaal 914 scholieren uit het voortgezet onderwijs deze voorstellingen en daarnaast bezochten 412 scholieren de voorstelling *Knock Out*.

Phion organiseerde schoolconcerten in De Vereeniging via Cultuur en School Nijmegen. 1044 scholieren gingen naar 'Lejo ontdekt het orkest', 816 scholieren naar 'Rafiq' en 840 leerlingen naar 'De kleine Neptunus'. Introdans organiseerde schoolvoorstellingen 'Carmen' in de Stadsschouwburg, ook in samenwerking met Cultuur en School. 'Carmen' werd bezocht door 1536 scholieren. In totaal bezochten 4236 scholieren onze programma's.

Voorstellingen voor studenten

Studenten konden last-minute, 1 uur van tevoren, kaarten kopen voor een gereduceerd tarief. Dat promootten we met speciale online campagnes. Voor de concerten klassieke muziek geldt dit tarief zelfs al vanaf de start kaartverkoop. Daarnaast krijgen studenten op vertoon van hun collegekaart korting op alle voorstellingen.

Jongerenpanel

Ons jongerenpanel bestond in 2023 uit 8 leden en kwam 7 keer bijeen. De jongeren bezochten voorstellingen en stimuleerden hun achterban tot theaterbezoek. Ook kreeg het panel de gelegenheid om een eigen voorstelling te produceren, waarbij ze verantwoordelijk waren voor inhoud, marketing en productie, met ondersteuning vanuit de organisatie. Wegens tegenvallende kaartverkoop ging deze productie helaas niet door.

Diversiteit, Inclusie en Toegankelijkheid

Onze hoofdactiviteit is het organiseren van voorstellingen en concerten voor een groot publiek. De afgelopen decennia was het grootste deel van onze activiteiten gericht op een wit, hoogopgeleid, middenklasse publiek. Als we inhoudelijk niet innoveren, bestaat echter de kans dat theater de aansluiting verliest met een jong en cultureel divers publiek.

Al een aantal jaar zijn we bezig met een *awareness* traject binnen onze organisatie. Zo vormt een aantal medewerkers samen een interne commissie diversiteit en inclusie. Daarnaast komen deze onderwerpen geregeld terug tijdens de medewerkers-bijeenkomsten.

Het thema is ook van belang voor onze bezoekers. Daarom hebben de publieksmedewerkers een training gevolgd rond het thema Inclusie en Toegankelijkheid. Ook is er een locatiescan uitgevoerd door New Pack Inclusion Creators. De bevindingen en adviezen uit deze scan worden gebruikt om De Vereeniging toegankelijker te maken en worden meegenomen in de verbouwplannen van de Stadsschouwburg. We voeren intern gesprekken en zetten bij het werven van nieuw personeel bewust in op nieuwe kanalen. Binnen de programmering werken we met (externe) curatoren. Bijvoorbeeld rond Keti Koti. In samenwerking met Komt het Zien waren er voorstellingen met audiodescriptie: Bert Visscher, 31 mei en Midzomernachtsdroom op 11 oktober.

Fair Pay – eerlijke betaling voor wie werkt in kunst en cultuur

Wij delen de zorg die er landelijk is rondom de betaling van kunstenaars en mensen die werken binnen de kunst- en cultuursector. De brancheorganisatie VSCD, waar wij lid van zijn, speelt ook een belangrijke rol in de discussie. Bij het contracteren van zelfstandige professionele musici hanteren we de geldende richtlijnen.

Onze prestatieafspraken zijn gehaald

Stadsschouwburg Nijmegen en Concertgebouw De Vereeniging hebben een subsidieovereenkomst met de Gemeente Nijmegen voor de jaren 2021 tot en met 2024. Daarin staat het jaarlijks subsidiebedrag, het doel van de subsidie en bijbehorende verplichtingen.

Uiteindelijk sluit SEDV met 2023 een bijzonder succesvol jaar af. De aangepaste prestaties zijn ruimschoots behaald. Eind 2022 zijn voor het jaar 2023 aangepaste prestaties afgesproken. De energiecrisis en de toen sterk oplopende inflatie maakten dat SEDV genoodzaakt was een aantal keuzes te maken en ambities naar beneden bij te stellen. In de afgelopen jaren kwam het vaker voor dat culturele instellingen niet konden voldoen aan de eerder overeengekomen prestaties. Dit vanwege corona.

(Aangepaste) Prestaties 2023:

- ✓ We zullen blijven inzetten op beleidsvorming, verstevigen van de weerbaarheid van de organisatie en organisatieontwikkeling.
- ✓ De inhoudelijke vernieuwing in het programma wordt eerst ingezet op regulier programma en stadsprogramma.
- ✓ Er wordt voornamelijk ingezet op SEDV jong en educatieve programma's.
- ✓ De verwachting is dat we in 2023 tussen de 175 en 200 voorstellingen en concerten kunnen realiseren, afhankelijk van het aanbod.
- ✓ De verwachting is dat we circa 100.000 bezoekers (inclusief culturele verhuringen) en 50.000 bezoekers voor overige activiteiten zullen trekken.
- ✓ We zullen aandacht voor klassieke muziek hebben.
- ✓ We zullen culturele verhuringen aan amateurgezelschappen blijven stimuleren op onze podia en ook korting blijven geven op zaalhuur.
- ✓ We blijven onze rol nemen als het gaat om culturele netwerken, landelijk en in de regio 025.
- ✓ We blijven de codes Diversiteit en Inclusie, Fair Practice en Governance Code Cultuur hanteren.

5. Marketing en kaartverkoop

Recordaantal bezoekers!

Niet eerder waren de bezoekersaantallen voor de Stadsschouwburg en De Vereeniging zo hoog. Bijna 272.000 gasten bezochten in 2023 onze voorstellingen, concerten en evenementen. Veel voorstellingen waren uitverkocht. De stijging is een gevolg van een groter aantal voorstellingen en hogere kaartverkoop.

Doorlopend programma, doorlopende communicatie

Constante communicatie en dialoog met ons publiek blijft belangrijk. Vanwege de voorpret, de beleving en de napret. Maar ook om publiek goed geïnformeerd te houden over het actuele programma. Ook maken we het programma korter van tevoren bekend, wat mooi aansluit bij het aankoopmoment van het publiek. Sinds de coronapandemie heeft er een verschuiving plaatsgevonden in het aankoopmoment van gemiddeld 55 dagen van tevoren naar gemiddeld 30 dagen.

Dit betekent dat we onze (online) communicatie-strategie en middelenmix laten meebewegen naar 'korter op de bal'. We treden vaker, meer gericht en meer actueel in contact met onze (potentiële) bezoekers. We kijken daarbij goed naar de popsector, die al langer in staat is om doorlopend communicatiebeleid te voeren. Opvallend was dat dit jaar ook in de doorgaans rustige zomermaanden juli en augustus, de verkoop van het programma gewoon bleef doorlopen.

Campagne: Laat je hart sneller kloppen

In maart 2023 hebben we een seriebrochure uitgebracht voor het programma klassieke muziek 23/24. De verkoop voor klassieke muziek startte op 29 maart. Ook hebben we in 2023 opnieuw een grootschalige campagne opgezet om ons volledige programma onder de aandacht te brengen. We pakten groots uit met de campagne en promovideo 'Laat je hart sneller kloppen', waarin werd uitgelicht wat een bezoek aan Stadsschouwburg en De Vereeniging met je doet.

De campagne hebben we in verschillende fasen online en offline uitgerold.

- ✓ Op 22 mei vond er een feestelijke preview plaats voor Vrienden, bezoekers, relaties en genodigden. Daarin presenteerden we ons programma voor 23/24.
- ✓ Vanaf 24 mei gingen de eerste voorstellingen van het nieuwe theaterseizoen in de verkoop en werd de eerste fase van de campagne 'Laat je hart sneller kloppen' uitgevoerd.
- ✓ In september en december werden de tweede en derde fasen van 'Laat je hart sneller kloppen' uitgerold.
- ✓ We brachten voor het eerst een podcast uit.

Bezoekers en gebruikers van de website

In 2023 werd de website van Stadsschouwburg en De Vereeniging 1.040.960 keer bezocht. Dit aantal is met 76% gestegen ten opzichte van 2022. Ook in gebruikers zien we een stijging. In 2022 werd de website van de Stadsschouwburg en De Vereeniging door 487.877 gebruikers bezocht. In 2023 staat de teller op 627.465. Dat is een stijging van 78%. Deze forse stijging kunnen we verklaren door de toename in het aantal voorstellingen en bezoekers. Maar ook door de toename van onze online marketingactiviteiten, zoals online campagnes en advertenties op socialmediakanalen.

E-mailmarketing naar een hoger plan

In 2022 verkocht Stadsschouwburg en De Vereeniging ruim 10% van de tickets rechtstreeks vanuit e-mail. Om dit percentage uit te breiden zijn we gaan werken met een e-mailmarketingstrategie. De basis hiervan: relevante en persoonlijke communicatie, inzicht in bezoekers/doelgroepen en het automatiseren van (service)mails. We werken met CRM-systeem SMP van Smart Connections. Dit is uitgebreid met een aantal modules.

In 2023 verkochten we ruim 16% van de tickets rechtstreeks vanuit e-mail. De eerste belangrijke stappen zijn gezet om bezoekers te kunnen voorzien van persoonlijke tips, op basis van onder andere drijfveren en aankoopgedrag.

Het publiek waardeert onze voorstellingen met een 8,9

We meten publiekswaardering doorlopend. Onze bezoekers krijgen een e-mail na afloop van een voorstelling of concert. Daarin staat een aantal standaardvragen en er is ruimte voor opmerkingen.

De afgelopen jaren scoorden we gemiddeld een 8,4 op algemene tevredenheid. Uit dit onderzoek blijkt dat onze bezoekers ons het meest waarderen om ons programma, de vriendelijkheid van het personeel, de prettige sfeer en de bereikbaarheid. In 2023 zijn we voor het eerst ook de beoordeling van onze communicatie gaan meten.

Gemiddelde beoordeling	Voorstelling	Organisatie	Communicatie
Stadsschouwburg	8,7	8,5	8,6
De Vereeniging	9	8,6	8,4

Onze gemiddelde NPS-score (meting klantloyaliteit) in 2023 is 50, wat als 'uitstekend' wordt beschouwd.

Onze Vrienden

We konden in 2023 veel betekenen voor onze Vrienden. Zo was er een grote preview in mei en hadden Vrienden het eerste bestelrecht. Tijdens de aankondiging van de nieuwe programmering klassieke muziek kregen Vrienden voorrang. Er zijn gedurende het jaar meer dan 10 nieuwsbrieven uitgegaan om Vrienden op de hoogte te brengen van onder andere bijboekingen, kortingen en gratis voorstellingen en concerten. Ook waren er uitnodigingen voor een exclusieve rondleiding voor Vrienden. Bij de bijboekingen gedurende het seizoen hadden onze Vrienden het eerste bestelrecht.

Op dit moment hebben we **1050 Vrienden**. Dat is een stijging ten opzichte van 2022. Er zijn 119 aanmeldingen binnengekomen en 78 afmeldingen. De Vriendencommissie, bestaande uit vier leden, is gedurende het jaar op de hoogte gehouden met driemaandelijks vergaderingen. Hierdoor fungeren zij als ambassadeur, maar ook als klankbordgroep voor Vriendenactiviteiten.

Bereik via social media

Facebook

In 2023 steeg het aantal volgers met 468. Dit is slechts een lichte stijging en heeft te maken met een flinke daling in het aantal (dagelijkse) Facebookvolgers wereldwijd. Ook is er een verschuiving van organisch naar betaald bereik. 2023 eindigt met 7880 volgers.

Wie, wat, waar volgt ons?

Op Facebook is 76,6% vrouw en 23,4% man. Op Instagram is 69,6% vrouw en 30,4% man. Vergeleken met 2022 is dit gelijk gebleven. Veruit de meeste volgers komen uit Nijmegen, op Facebook 37% en op Instagram 37,4%. De rest van de volgers komt voornamelijk uit de regio Arnhem Nijmegen. Naast uit Nederland, komt er ook een aantal volgers uit Duitsland, België, Spanje, de VS en andere landen verspreid over de wereld.

Instagram

In 2023 steeg het aantal volgers met 877. Op 31 december 2023 heeft het Instagramaccount van Stadsschouwburg en De Vereniging 3.625 volgers. Deze stijging is te verklaren door onze inzet op kwaliteitsvolle content en door een toename in het aantal Instagramvolgers wereldwijd.

6. Culturele verhuur en samenwerking

Culturele verhuur

Ook in 2023 hebben vele culturele organisaties gebruikgemaakt van onze zalen. Wij ondersteunden op diverse manieren: technisch, in de kaartverkoop, logistiek en marketing.

Naam	
LIONS	Theaterconcert
Ensemble Carousel en Annelien van Wauwe (NSvK)	Klassieke muziek
Bouwdag Koefnoen	Bouwdag
Bouwdag Koefnoen	Bouwdag
Carmen: Dans voor scholieren door Introdans	Dans
Carmen: Dans voor scholieren door Introdans (	Dans
Sander Schimmelpenninck	Boekbespreking
Simon and Garfunkel Revival	Theaterconcert
Philipp Kopachevsky (NSvK)	Klassieke muziek
Lejo: klassiek voor scholieren door Phion	Klassieke muziek
Nederlands Studenten Orkest	Klassieke muziek
Julien Clerc (ism Doornroosje)	Theaterconcert
Beauty and the Beast	Film+klassiek orkest
Bouwdag Introdans	Bouwdag
Montage repetitie Introdans	Montage + repetitie
Montage repetitie Introdans	Montage + repetitie
Montage repetitie Introdans	Montage + repetitie
SSGN (European Stagenight)	Muziek en dans
Britten Oboe Quartet (NSvK)	Klassieke muziek
Inleiding Phion	Inleiding
Herdenking Aardbeving Turkije	Turkstalig concert
Opening-InScience Festival	Filmfestival
Muziektheater voor scholieren Montessori College	Muziektheater
Filmvoorstellingen Nijmegen Blijft in Beeld	Films
Generale repetitie Bachkoor Nijmegen	Klassieke muziek
Mattheuspassion (Bachkoor Nijmegen)	Klassieke muziek
Flos Campi Koor en Orkest	Klassieke muziek
The Rock Orchestra	Theaterconcert
MATEUSZ SOCHA	Poolstalig cabaret
Jeremy Denk (NSvK)	Klassieke muziek
Herdenkingsconcert (St. 4 en 5 mei)	Klassieke muziek
The Elvis Concert	Theaterconcert
Ciconia Consort	Ciconia

Paul Carrack (ism Doornroosje)
Casino Royale
Inleiding Phion
Rafiq: klassiek voor scholieren door Phion
QHarmony
Hannick-concert
CD-opnames STS Digital
Toneel door Theater Aan Z aan ROC-studenten
Dance Fever
Dansschool Max
Tribute to Hans Zimmer & John Williams
Inleiding Phion
Kamermuziekconcours Gelre
Cem Adrian
Seven Drunken Nights
Hans Pieter Herman (Vrienden van het Lied)
Inleiding Le Bateau Ivre
Le Bateau Ivre (NSvK)
Nieuw Nijmeegs Kamerorkest
Jubileum Spijkers met Koppen (35 jaar)
Première Dokter Ruben
Inleiding Phion
Ledendag Omroep Max
ABBA GOLD
Nino Gvetadze (NSvK)
Our Planet
Inleiding Phion
Symfonieorkest Nijmegen
Francis Cabrel (ism Doornroosje)
Generale repetitie Bachkoor
Kleine Neptunus
Bachkoor matinee
Kian Soltani e.a (NSvK)
Kerstconcert door NSO tbv Radboudumc
Nijmeegs Studentenorkest CMC
Messiah (Toonkunstkoor)
Inleiding NSvK
ACE, Ensemble 150 (NSvK)
Inleiding Phion

Theaterconcert
Film+klassiek orkest
Inleiding
Phion 22-23
Theaterconcert
Klassieke muziek
CD-opnames
Toneel
Amaturdans
Amaturdans
Klassieke muziek
Inleiding
Klassieke muziek
Tukstalig concert
Theaterconcert
Klassieke muziek
Inleiding
Klassieke muziek
Klassieke muziek
Radio-programma
Film+interviews
Inleiding
Show
ABBA
Klassieke muziek
Film+klassiek orkest
Inleiding
Klassieke muziek
Franstalig concert
Bachkoor Nijmegen
Schoolvoorstelling PHION
Klassieke muziek
Klassieke muziek
Klassieke muziek
Klassieke muziek
Klassieke muziek
Inleiding
Klassieke muziek
Inleiding

Samenwerking

Als organisatie werken we samen met diverse organisaties en nemen we deel aan verschillende netwerken van culturele instellingen, lokaal en landelijk.

- ✓ Binnen Nijmegen verhouden we ons tot vijf andere grote culturele instellingen (CNN). Hiermee werken we samen aan stadsthema's als Cultuur Academy, de Nijmeegse Kunstnacht en IntoNijmegen.
- ✓ Onze organisatie maakt deel uit van een groter netwerk van podia in het Oosten van het land - SOS, Stichting Oostelijke Schouwburgen.
- ✓ Ook horen we bij een landelijk netwerk van Vereniging voor Concertgebouw directies - VSCD, ook sectie Concertgebouwen genoemd.
- ✓ Onze belangrijkste partner buiten Nijmegen is Muis en Stadstheater Arnhem. Binnen de context van O25 en de stedelijke culturele regio werken we nauw met hen samen. Dit doen we onder andere door een gezamenlijke programmeur aan te trekken voor klassieke muziek, gezamenlijk in te zetten op publiekswerving, ons aanbod af te stemmen en een gezamenlijk festival: Piano Biënnale in de regio Arnhem-Nijmegen.
- ✓ Als grote culturele instelling van Nijmegen geven wij rekenschap aan alle culturele activiteiten in de stad, waar we waar mogelijk aan kunnen bijdragen. We zetten onze expertise in voor de stad als geheel en niet alleen voor onze eigen organisatie.
- ✓ LUX, Lindenberg, Doornroosje en Stadsschouwburg en De Vereniging stemmen hun programmering op elkaar af en voeren gezamenlijk het programma Podium voor de stad.
- ✓ Met de Lindenberg spreken we over het goede moment om een cabaretier te lanceren in de grote zaal. Welke artiest werkt het beste op welke plek?
- ✓ Doornroosje is een structurele samenwerkingspartner als het gaat om popconcerten. Veel muzikanten wisselen theaterconcerten met popconcerten in rap tempo af. Wat betekent dat voor de marketing? De programmeurs monitoren secuur dat er geen overaanbod ontstaat in de stad.

7. Interne organisatie

2023 Was een goed jaar voor de interne organisatie. De vacatures die open stonden, zijn vervuld met enthousiaste kandidaten. De formatie van nagenoeg alle afdelingen is hiermee compleet en het team is op volle kracht aan het werk.

De formatie in 2023

In totaal heeft Stadsschouwburg en de Vereeniging op 1 januari 2023 51 medewerkers in de vaste formatie in dienst (42,3 fte). Er werken 10 medewerkers conform de cao Gemeenten. De overige medewerkers vallen onder de cao Nederlandse Podia. Er zijn enkele zzp'ers betrokken bij de organisatie en we werken met oproepkrachten via Staffable. Daarnaast werken we met een grote poule vrijwilligers. Op 1 januari zijn er 35 oproepkrachten werkzaam.

Onboarden

Het onderwerp Onboarden is opgepakt door de afdeling P&O. Door het duidelijk stroomlijnen van verantwoordelijkheden, het toegankelijker maken van interne informatie en een goed inwerktraject voelen medewerkers zich nog meer welkom. Ze zijn snel onderdeel van het team en worden gestructureerd ingewerkt.

Persoonlijke ontwikkeling medewerkers

Directie en leidinggevenden vinden het van belang aandacht te schenken aan studie, opleiding en/of ontwikkeling. Door middel van het jaarlijkse scholingsplan worden medewerkers in staat gesteld zich verder te ontwikkelen. In 2024 wordt voor alle medewerkers een Persoonlijk Ontwikkelingsplan ingevoerd. Hierin worden de wensen en mogelijkheden in het kader van loopbaanontwikkeling vastgelegd.

Het is de verwachting dat het stevig inzetten op onboarden en persoonlijke ontwikkeling resulteert in behoud van medewerkers.

Sociale veiligheid

Ook in 2023 is er zowel internationaal als nationaal veel te doen geweest over ongewenst gedrag onder medewerkers. Bijvoorbeeld rondom de situatie bij de Radboud Universiteit. Het onderwerp komt terug tijdens medewerkersbijeenkomsten en het huidige beleid krijgt in het eerste kwartaal van 2024 een update. Hiervoor is de interne werkgroep Sociale veiligheid ingesteld.

Medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO)

In april is een medewerkerstevredenheidsonderzoek uitgevoerd door DUO Market Research. Het doel was om een goed beeld te krijgen van hoe medewerkers het werken bij ons ervaren. De uitkomsten zijn overwegend positief. De aandachtspunten gebruiken we om de organisatie verder te verbeteren.

Zichtbaarheid Managementteam en Ondernemingsraad

Uit het MTO kwamen enkele aandachtspunten naar voren. Onder andere de zichtbaarheid van het MT en de OR worden gezien als verbeterpunten. Het MT heeft hierop actie ondernomen met een coachingtraject van ChangeKitchen. Het MT communiceert nu onder andere organisatiebreed welke punten besproken worden in de MT-overleggen. De OR neemt voortaan een moment bij de medewerkersbijeenkomsten om aan te geven met welke onderwerpen zij zich bezighouden.

Nieuw urenregistratie- en roosterprogramma

Aan het einde van het jaar is gestart met het implementeren van Nostradamus, een nieuw urenregistratie- en roosterprogramma. Het doel is om het roosteren van de medewerkers efficiënter te maken en het inzicht in uren en verlof voor de medewerkers en leidinggevenden te verbeteren. De verwachting is dat de implementatie voor de zomer van 2024 is afgerond.

8. Renovatie, onderhoud, facilitaire zaken en podiumtechniek

Verbouwing van de Schouwburg

Eind 2019 heeft de gemeente Nijmegen de schouwburg gevraagd een toekomstbeeld te schetsen voor het monumentale gebouw aan het Keizer Karelplein. Aanleiding was een opeenstapeling van problemen die zich voordeden als gevolg van slijtage aan het gebouw en technische installaties. Na zestig jaar is grootschalige vervanging en renovatie noodzakelijk.

Het daarna ontwikkelde masterplan ‘Stadsschouwburg Nijmegen – Plek in de stad’ beschrijft de noodzakelijke aanpak van problemen op het gebied van veiligheid, groot onderhoud en vervangingsonderhoud, verduurzaming, instandhouding monument en programmering en gebruik. De nadruk ligt ook op het brede gebruik van de ruimtes, grotere openstelling van het pand en functieverbreiding. In november 2022 werd met de stadsbegroting de investering voor verbouwing fase 2 vastgesteld.

Fase 1 van de verbouwing is afgerond en fase 2 is gestart

In de zomer van 2022 vond al fase 1 van de verbouwing plaats. De theater-technische installaties zijn vervangen: de trekkenwand, orkestbakheffer en podiumheffer. Hiervoor was al eerder budget beschikbaar gekomen. Restpunten van fase 1 werden in 2023 grotendeels opgelost.

In 2023 is daarnaast de start gemaakt voor het overgrote deel van de renovatie: fase 2. De projectorganisatie werd opgestart, met daarin de stuurgroep, de projectgroep en diverse werkgroepen. Er is een Plan van Aanpak gerealiseerd en er is hard gewerkt aan de totstandkoming van een uitgebreid Programma van Eisen. Daarnaast vonden er marktconsultaties plaats en zijn aanbestedingen uitgezet. Tussentijds deed een extern deskundige een bouwhistorisch onderzoek. Ook heeft er een waardebeoordeling plaatsgevonden.

Nieuwe afspraken tussen huurder en verhuurder zijn nog nodig

In 2021 en 2022 zijn we opnieuw gestart met het opstellen van een demarcatielijst voor de Vereniging, maar de financiële uitwerking laat nog op zich wachten. In 2023 is er nog geen nieuwe huurovereenkomst gesloten, terwijl er toch al jaren overleg over wordt gevoerd. SEDV heeft op het laatst nog snel alle onderhoudscontracten moeten verlengen waar dat nog kon en nieuwe afgesloten waar nodig.

Vertrek VVV uit de Schouwburg

In maart/april 2023 is de VVV definitief verhuisd naar haar nieuwe locatie. Wij hebben de kassarimte beperkt opgeknapt om de ruimte tot aan de renovatie als entree/expositieruimte te kunnen gebruiken. Er wordt nu gebruikgemaakt van de toegangsdeuren aan het plein.

Vervanging koelinstallatie Vereeniging

In juni 2023 is een compleet nieuwe koelinstallatie in gebruik genomen. Dit nadat de oude koelinstallatie in 2022 geheel buiten bedrijf was gesteld en niet meer te repareren was. Bij de nieuwe installatie is gekozen voor drie kleinere koelunits, die al naar gelang behoefte kunnen bijschakelen. Hierdoor verbruiken we minder energie en is er minder geluidsoverlast voor omwonenden.

ICT-beheer en aandacht voor cybersecurity

Projectbureau IT Efficiency maakte op ons verzoek in 2023 twee veiligheidsanalyses, met name voor Cloud-applicaties. Hier kwam een aantal algemene risico's uit naar voren, met bijbehorende adviezen. Deze nemen we mee in het ICT continuïteitsplan. Het concept is in november gemaakt en wordt in 2024 verder uitgewerkt. Daarnaast hebben we de jaarlijkse PEN-test omgezet in een maandelijkse test, waardoor we nog beter de veiligheid van onze systemen testen.

Efficiënt energiebeheer is nodig

Het gasverbruik van met name de Schouwburg is in 2023 gedaald. Er is veel aandacht geweest voor een efficiënter energiebeheer.

- ✓ Het gebouwbeheersysteem wordt beter gemonitord.
- ✓ We hebben in de Schouwburg delen van het gebouw op de winterstand gezet en het Theatercafé vanaf de zomer gesloten.
- ✓ Tijdens medewerkersbijeenkomsten is de bewustwording van het energieverbruik regelmatig aan de orde gekomen.

Energie-inkoop is erg complex geworden. Daarom hebben we ervoor gekozen ons aan te sluiten bij een energielcollectief, dat al voor een groot deel van de Nederlandse theaters werkt. Voor 2023 hadden zij al ingekocht maar konden we meeliften op een variabel tarief. Ook hebben we een samenstelverklaring aangevraagd voor beide panden. Dat heeft invloed op de teruggave van energiebelasting.

We hebben een inspectie gehad voor de wettelijke EML-maatregelen. In het rapport staat een aantal verbeterpunten. Deze hebben we verdeeld in punten voor de huurder versus de verhuurder. De huurderszaken zijn opgepakt en akkoord bevonden door het bevoegd gezag. De verhuurder moet nog het een en ander aan laten passen.

Het BHV-beleid is opnieuw onder de loep genomen

Vooruitlopend op de verdere implementatie van het BHV-beleid, hebben we ontruimingsoefeningen gedaan. Daarbij waren ook de vrijwilligers van de publieksdienst betrokken. Ook maakte een extern bureau een nieuwe risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E).

Certificering Brandmeldcentrale De Vereniging

De Brandweer Gelderland-Zuid voerde in 2023 een periodieke controle uit. Hieruit bleek dat wij geen geldig CCV-inspectiecertificaat van de brandmeldinstallatie konden laten zien. Daarna heeft een bevoegd bedrijf een CCV-inspectie uitgevoerd. De conclusie is dat een aantal zaken aangepast moest worden. Dit is allemaal uitgevoerd en aangepast, behalve één maatregel: een deel van de bekabeling is niet visueel te inspecteren vanwege de monumentale status van het pand. Er wordt met betrokken partijen naar een oplossing gezocht.

Risico-inventarisatie instandhouding Schouwburg

Terwijl de renovatieplannen voor de Schouwburg steeds meer vorm krijgen, monitoren we de huidige staat van onderhoud en instandhouding van het gebouw. Dit met het oog op de continuïteit van de bedrijfsvoering. De cv-installatie heeft bijvoorbeeld een grote kans op uitval, vanwege ouderdom. In overleg met de verhuurder hebben we daarom in 2023 cruciale delen preventief vervangen.

Podiumtechniek

De afdeling podiumtechniek zet in 2023 opnieuw in op het borgen van de continuïteit van de theater-technische ondersteuning. Het gaat om alle activiteiten, concerten en voorstellingen in onze panden. Het team is gedeeltelijk vernieuwd. Nieuwe jonge krachten zijn aangetrokken en opgeleid. De afdeling is nu groter en heeft meer kennis van nieuwe technieken. Investerings op het gebied van modern en duurzaam licht en AV zijn gerealiseerd. Ook is er geïnvesteerd in het werken hiermee.

De afdeling podiumtechniek heeft in 2023 ook een actieve bijdrage geleverd aan de totstandkoming van het Programma van Eisen voor de aanstaande verbouwing. Daarnaast droegen ze bij aan de voorbereiding en planvorming van Schouwburg op Tournee, het programma dat wordt uitgevoerd wanneer de Schouwburg tijdelijk dichtgaat.

Het team is inmiddels zeer divers. Het is een mix van jonge talentvolle krachten en ervaren professionals. Juist daarom zijn ze in 2023 met elkaar in gesprek gegaan over werkwijzen en communicatie. Een externe procesbegeleider hielp hierbij. Het doel was om ruimte te geven aan de verschillende soorten kennis en ervaring en om het samenwerken te verbeteren.

9. Update van de ondernemingsraad (OR)

Voorwoord van de voorzitter

Met deze update wil de ondernemingsraad alle medewerkers van de Stichting Stadsschouwburg Nijmegen en Concertgebouw de Vereeniging informeren over de belangrijkste OR gebeurtenissen van 2023. Wij zijn met veel nieuwe medewerkers hard aan het werk. Ook dit jaar heeft de OR een wijziging ondergaan. We verwelkomen Veenerick Demmers als nieuw lid van de OR.

Samenstelling OR

De ondernemingsraad wordt gevormd door de volgende personen.

Voorzitter: Erik Peters (afdeling facilitair)

Secretaris: Petra Derksen (afdeling administratie)

Lid: Rob Theunissen (afdeling evenementen begeleider)

Lid: Leon Wellens (afdeling facilitair)

Lid: Veenerick Demmers (afdeling theatertechniek)

Overzicht onderwerpen besproken met de Raad van Toezicht

- Vertrouwenspersoon
- Secundaire arbeidsvoorwaarden
- Arbodienst
- Werkafspraken en scholing OR
- Samenwerking Bestuurder
- Doelstelling OR 2023
- Medewerkerstemperatuur

Overzicht onderwerpen besproken met bestuurder

- Begroting 2023
- Voorlopige jaarcijfers 2022
- Halfjaarcijfers
- Vaststellen beleidscyclus OR-Directie 2023-2024
- Medewerkerstemperatuur
- (Interne) Vertrouwenspersoon
- Hoe staat de organisatie ervoor na de reorganisatie
- Sociaal onwenselijk gedrag door gasten
- Checks
- Scholingsbeleid
- Personeelshandboek
- Meerjarenbegroting
- Medewerkerstevredenheidsonderzoek
- Personeelsplan 2023
- Evaluatie Directie-OR samenwerking
- Afdelingsplannen
- Meerjarenbeleidsplan
- OR Regelement

- Aaneengesloten vakantie periode van min. twee weken augustus
- Werkafspraken en scholing OR

Communicatie met de achterban

De OR wil graag meer medewerkers bij de OR betrekken. Doel is om iedereen te betrekken zodat medewerkers zich gehoord voelen. Het is daarnaast belangrijk dat we als OR een directe band creëren met onze achterban.

Vooruitblik

Voor het komende jaar gaan wij aandacht besteden aan:

- Urenregistratiesysteem
- Beleidscyclus
- Communicatie met de achterban
- Personeelsplan
- Personeelshandboek
- OR Regelement
- Werven nieuwe OR leden
- Sociale veiligheid

10. Raad van Toezicht en Governance Code Cultuur anno 2023

De Raad van Toezicht (RvT) onderschrijft en volgt de Governance Code Cultuur. De principes vormen een leidraad bij het toezien en de toepassing ervan wordt jaarlijks inhoudelijk geëvalueerd. De RvT onderschrijft ook de code Diversiteit en Inclusie en de code Fair Practice. Dit is het verslag van de RvT.

A. De organisatie realiseert haar maatschappelijke doelstelling door waarde te creëren, over te dragen en/of te bewaren

De RvT ziet toe op de uitvoering van de missie, visie en doelstellingen van de organisatie in relatie tot het gemeentelijke cultuurbeleid. Daarbij let zij erop dat de organisatie vanuit een open houding een divers programma biedt, waarmee deze een breed publiek aan zich bindt.

De reguliere agendapunten waren onder andere:

- bespreking managementletter van de accountant
- goedkeuring van de jaarrekening 2022
- managementrapportages
- begroting 2024
- activiteitenagenda
- investeringsbegroting 2024
- functioneringsgesprek met de directeur-bestuurder

Naast de vaste agendapunten die jaarlijks terugkomen stonden er in het verslagjaar 2023 ook andere belangrijke onderwerpen op de agenda. Aan de orde kwamen o.a.:

- voortgang verbouwing Schouwburg en kennismaking procesmanager en projectmanager
- tevredenheidsonderzoeken: van klanten en medewerkers
- voortgang huurovereenkomst gemeente – SEDV
- reservepositie
- onderzoek Bureau Berenschot naar huidige en toekomstige exploitatie
- energie inkoop
- inrichting verbeterd rooster van aftreden Raad van Toezicht
- aanpassen statuten en reglementen
- bespreking morele aspecten rondom verhuur van zalen en programmeren van programma's

B. Integer en rolbewust handelen

Binnen het te voeren beleid van de organisatie en het uit te voeren toezicht wordt rekenschap gegeven van eventuele belangenverstrengeling. In het jaar 2023 heeft zich op dit onderwerp geen vraagstuk afgespeeld.

C. Zorgvuldig besturen

De rolverdeling tussen bestuurder en RvT is vastgelegd in het 'Reglement Raad van Toezicht'. Er hebben zich geen momenten voorgedaan waarin de onderlinge verdeling van taken en verantwoordelijkheden onduidelijk waren.

Financiële aangelegenheden

De RvT kent geen formeel ingestelde commissies. Wel worden de financiële aangelegenheden een week voor de RvT-vergaderingen door de directeur en de controller doorgenomen met René Noppeney. Hij is het lid van de RvT dat financiën als speciaal aandachtsgebied heeft.

Communicatie

De RvT is op gezette tijden aanwezig bij bijeenkomsten van de organisatie, waar op informele wijze ook met medewerkers uit de organisatie van gedachten gewisseld kan worden. Op deze wijze 'haalt' de RvT ook informatie. In een zogenoemd 'bestuursbericht' informeert de bestuurder de RvT onder meer over contacten en afspraken met externe partijen en stakeholders.

Rol RvT

De belangrijkste rol van de RvT is het bewaken van de maatschappelijke doelstellingen en de continuïteit van de organisatie. Met de accountant wordt jaarlijks overleg gevoerd, evenals met de opdrachtgever, de wethouder Cultuur van de gemeente Nijmegen en met de ondernemingsraad. De RvT evalueert zijn eigen functioneren jaarlijks.

D. Samenstelling Raad van Toezicht

De samenstelling van de RvT was in 2023 als volgt:

- Lieke van Domburgh- voorzitter
- René Noppeney
- Anneke Hogenstijn
- Jaap Lampe
- Bernadette Smelik
- Sinan Can

E. De wijze waarop de RvT overleg voert

In het verslagjaar heeft de Raad van Toezicht vijf keer vergaderd. Telkens bestond de vergadering uit twee delen: een gedeelte waarbij de directeur niet aanwezig was en een gedeelte waar zij wel aan deelnam. Bij de vergadering in februari was de gedeeltelijke ondernemingsraad aanwezig bij het vooroverleg van de RvT (zonder directeur). Twee leden van de RvT zijn op een ander moment aangeschoven bij een regulier overleg tussen de directeur en de ondernemingsraad. Informatiedeling en overleg binnen de RvT vindt overigens op regelmatige basis plaats via e-mail, WhatsApp en telefonische vergaderingen.

F. Risicobeheersing en interne controle

Risicobeheersing was ook in 2023 een belangrijk aandachtspunt van de RvT. Het terugveren na de pandemie en de nieuwe uitdagingen waar de organisatie voor stond, zoals de krapte op de arbeidsmarkt en de kosten- en energiecrisis, werden ook in 2023 goed gemonitord.

De structureel moeilijke financiële positie van de Stichting was al jarenlang een grote zorg. Corona is voor de Raad een reden geweest om met verscherpte aandacht toezicht te houden op de continuïteit van de organisatie. De Raad heeft mede aan de hand van frequente financiële rapportages het gesprek gevoerd met de bestuurder.

De Raad heeft het gehele jaar 2023 de ontwikkelingen rondom de bedrijfsvoering goed kunnen volgen en monitoren. De Raad is verheugd dat het de organisatie is gelukt om ondanks de hoge inflatie toch een (klein) positief resultaat te realiseren. De Raad maakt zich echter zorgen over de voorgenomen huurverhoging van 30% door de gemeente aan de organisatie. Uit reguliere bedrijfsvoering valt deze huurverhoging niet te bekostigen. Daarnaast vraagt De Raad ook aandacht voor de continuïteit van de bedrijfsvoering gedurende de verbouwingsjaren. Een reguliere exploitatie is dan niet mogelijk. De Raad volgt met belangstelling de gesprekken die bestuurder en gemeente over bovenstaande onderwerpen en de nieuwe subsidieaanvraag met elkaar voeren.

De Raad van Toezicht stemt ermee in dat het resultaat van 2023 wordt bestemd voor versterking van de risicoreserve. In de begroting van 2024 van de stichting is rekening gehouden met de huidige kostenontwikkelingen en aangetrokken bezoekcijfers.

G. Beloningsbeleid, contractduur van het bestuur en nevenfuncties

De bestuurder heeft een aanstelling voor onbepaalde tijd en is ingeschaald conform Richtlijnen Bezoldiging Theaterdirecties. Voor de (onbezoldigde) nevenfuncties (RvT-lid Orkater, bestuurslid Stichting Oostelijke Schouwburgen, bestuurslid Festival op 't Eiland, bestuurslid VSCD, bestuurslid Frisse Blik, bestuurslid Nederlands Theaterfestival) heeft de bestuurder toestemming verkregen van de RvT.

H. Bezoldiging Raad van Toezicht, rooster van aftreden en nevenfuncties

De leden van de RvT ontvangen een bezoldiging per jaar. Conform het vastgestelde rooster van aftreden vinden mutaties van de RvT plaats. In 2023 heeft de RvT ingestemd met een tweede termijn voor Jaap Lampe en Anneke Hogenstijn.

De hoofd- en nevenfuncties van de leden van de RvT per 31 december 2023 zijn:

Lieke van Domburgh

Hoofdfunctie: Lid Raad van Bestuur Stichting iHUB Groep

Nevenfuncties:

- senior onderzoeker bij VKC Psyche, Afdeling Kinder- en Jeugdpsychiatrie & Psychosociale Zorg (vanuit Amsterdam UMC)
- bestuurslid Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie (KJP)

Jaap Lampe

Hoofdfunctie: zelfstandig adviseur en interimmanager in kunst en cultuur

Nevenfuncties:

- voorzitter Raad van Toezicht Stichting Haarlem Marketing
- voorzitter Raad van Toezicht Bibliotheek Zuid Kennemerland
- voorzitter bestuur Stichting Via Berlin
- voorzitter bestuur Stichting Komodie Producties
- Voorzitter bestuur Stichting Kunstpubliek
- Voorzitter bestuur Stichting Brokken

René Noppeney

Hoofdfunctie: Director Bioresources Royal HaskoningDHV

Nevenfuncties:

- penningmeester Sociëteit de Harmonie, Nijmegen
- voorzitter Stichting Vrienden van het Symfonieorkest Nijmegen
- lid Raad van Advies Hofmeier

Anneke Hogenstijn

Hoofdfunctie: Adviseur en interim-management

Nevenfuncties:

- lid Bestuur Hogenbijn Fonds, Haarlem
- lid Raad van Toezicht Hogeschool der Kunsten, Den Haag
- lid Bestuur Het Kersjesfonds, Amsterdam
- lid Bestuur Algemeen Ondersteuningsfonds voor Toonkunstenaars, Amsterdam

Bernadette Smelik

Hoofdfunctie: Managing Director en Senior Lecturer van het Institute for Computing and Information Sciences, Radboud Universiteit, Nijmegen

Nevenfuncties:

- fractievoorzitter D66 Gemeenteraad Heumen
- fondsredacteur Stichting Uitgeverij de Keltische Draak, Malden

Sinan Can

Hoofdfunctie: Journalist/documentairemaker bij BNNVARA(NPO)

Nevenfunctie:

- oprichter en bestuurslid van stichting Shams-Rumi

Het rooster van optreden is:

Raad van toezicht naam	Indiensttreding	Benoemingstermijn	Termijn	Aftreedrooster
Lieke van Domburgh (voorzitter)	01-11-2022	4 jaar	1e	01-11-2026
René Noppeney	14-03-2017	4 jaar	2e	14-03-2025
Anneke Hogenstijn	01-01-2019	4 jaar	2e	01-01-2026
Jaap Lampe	28-05-2019	4 jaar	2e	28-05-2027
Bernadette Smelik	18-02-2020	4 jaar	1e	18-02-2024
Sinan Can	01-08-2022	4 jaar	1e	01-11-2026

Als Raad van Toezicht willen wij de gemeente Nijmegen bedanken voor het in ons gestelde vertrouwen. Ook willen wij de directie en alle medewerkers en vrijwilligers bedanken voor hun inzet en betrokkenheid in het afgelopen jaar.

11. Financiën

Het resultaat over 2023 bedraagt 295K positief

Vanwege de hoge energietarieven en verwachte na-effecten van corona, hadden we een tekort van 750K begroot. Het resultaat is meer dan 1mio hoger dan begroot.

Zo valt het positieve resultaat te verklaren

- ✓ Over de hele linie heeft de exploitatie beter gedraaid dan begroot: zowel de culturele programmering als de verhuur en de horeca. We zijn in die zin terug op het niveau van vóór corona. Dit uitte zich in hogere bezoekcijfers maar ook de resultaten waren hoger. Zo haalden we in 2023 op voorstellingen een resultaat van 745K, terwijl we in topjaar 2019 een resultaat haalden van 550K.
- ✓ We hebben een substantiële lagere energielast gerealiseerd door minder verbruik, en de tarieven bleken uiteindelijk lager dan verwacht. Ook konden we aanspraak maken op het Noodfonds Energie van de Gemeente Nijmegen, voor 40K.
- ✓ De kosten konden we in 2023 beheersen. Huisvestingslasten, schoonmaaklasten en lasten van vast personeel vielen lager uit. Lasten voor flexibel personeel waren daarentegen hoger.
- ✓ Het finale resultaat van 2023 bestaat voor het grootste deel (275K) uit incidentele baten.

Het positieve resultaat over 2023 is bijzonder

Het jaar 2023 werd gekenmerkt door hoge inflatie en dure loonontwikkelingen. Het is de Stadsschouwburg Nijmegen en Concertgebouw De Vereniging gelukt om met hard werken en kostenbeheersing een klein positief resultaat uit reguliere exploitatie te realiseren. En daar zijn we trots op.

Ontwikkelingen voor 2024

Het exploitatieresultaat 2024 is begroot op 70K. De begroting 2024 is na het terugveren na corona weer zonder beperkte aannames. De energiekosten zijn beter in te schatten omdat we de tarieven voor gas en elektra hebben vastgezet. De gemeente heeft bovendien de subsidie fors geïndexeerd. We voorzien dat we in 2024 opnieuw een positief resultaat kunnen realiseren op onze culturele programma's en verhuur, al is de inflatie nog steeds een onzekere factor. We hebben rekening gehouden met een verhoging van de huur met de gebruikelijke 3%. Omdat opnieuw de lonen stijgen, houden we rekening met verhoogde loonkosten.

Eigen vermogen

Als gevolg van de eerder behaalde positieve resultaten en coronasteun heeft SEDV een reservepositie van 2.502K.

De ervaring van de afgelopen coronajaren en de periode van inflatie en hoge loonkosten, leren dat het voorzien in een risicoreserve verstandig en noodzakelijk is. Als organisatie hebben we daarom nieuwe uitgangspunten geformuleerd voor hoe we het eigen vermogen indelen.

1. We richten een klein vrij besteedbare **algemene reserve** in van maximaal 2% van het balanstotaal. Deze reserve is voor onvoorziene investeringen of impulsen.
2. We hanteren een **risicoreserve** van gemiddeld tussen de 20% - 35% van het balanstotaal, waarbij de streefwaarde 26% is. Dit is een gemiddeld percentage op basis van het aandeel omzet ($35\% \times 2/3$) en subsidie ($10\% \times 1/3$). Deze reserve is om risico's binnen de exploitatie te kunnen opvangen. Als stichting & BV hebben we een grote verantwoordelijkheid om zelfstandig te ondernemen. Ons aandeel subsidie op de omzet is relatief laag. Ook is het hanteren van een substantiële risicoreserve verstandig en noodzakelijk. Voor BV's is 30-40% gebruikelijk.

3. We hanteren **bestemmingsreserves** voor te voorziene risico's en bestemmingen.

Algemene reserve	Maximaal 2% van het balanstotaal		89K
Risico reserve	Streefwaarde 26% van het balanstotaal		1.231K
Bestemmingsreserves	Vrienden en liefhebbers	Afhankelijk van dotatie	222K
	Ziekteverzuim	3 fte 2 jaar	360K
	Schouwburg op Tournee		600K
	Onderhoud en vervanging volgens MJOP		PM

12. Risicoanalyse

Ook in 2023 hebben we een risicoanalyse uitgevoerd. In een overzichtelijk risicoregister worden mogelijke bedrijfsrisico's op hoofdlijnen benoemd. Vervolgens worden de risico's gescoord door het MT en ontstaat er een rangorde. De opzet van een risicoregister geeft over een langere periode inzicht in het verloop van de risico's.

Als organisatie zien we voor 2024 de belangrijkste risico's in de volgende categorieën:

- Financieel
- Verbouwing Schouwburg

En deels in:

- Operationeel
- Formatie
- Vastgoed
- Fraude

Financiële risico's

We zien deze drie risico's:

- *Het verdienmodel van de programmering is een risico.*
De Stadsschouwburg en De Vereniging ontvangen (landelijk gezien) een relatief lage exploitatiesubsidie. Daarom zijn we genoodzaakt een positief resultaat te behalen op de voorstellingen en concerten.
- *Inflatie is een onderwerp om in 2024 in de gaten te houden.*

We moeten grote omzetten behalen op horeca en verhuur. Hierbij is het risico dat we door de toegenomen inflatie te maken krijgen met teruglopende recettes uit culturele activiteiten en afnemende netto-inkomsten uit horeca en verhuur.

- *De loonkosten stijgen.*
We hebben te maken met hard stijgende loonkosten.

Risico's verbouwing Schouwburg

Risico's bij de verbouwing betreffen ondermeer vertraging van de aanbestedingen, de bouwperiode en kostenstijgingen van bouwmaterialen, waardoor het plan van eisen niet uitvoerbaar zou kunnen blijken. Daardoor kan het tijdstip waarop de schouwburg weer operationeel is, later zijn. Met alle planningsproblemen van dien. Met de projectorganisatie van de verbouwing worden de risico's nauwkeurig gemonitord.

Vastgoedrisico's

We zien hier met name twee risico's.

- *Het open houden van de schouwburg*
De huidige staat van onderhoud van de schouwburg is zorgelijk. Bovendien zijn we veel tijd kwijt met het instandhouden van het gebouw. Installaties worden continu gemonitord. Waar mogelijk proberen we onderdelen preventief te vervangen.
- *Een ander risico betreft de huurovereenkomst.*
De voorgenomen intentie van gemeente Nijmegen en Stadsschouwburg en De Vereniging om in 2015 - 2022 te komen tot betere afspraken over huur en onderhoud zijn nog niet gerealiseerd. Een juiste en heldere verdeling van de verantwoordelijkheid voor de te onderhouden en op termijn te vervangen onderdelen is belangrijk. De gesprekken tussen huurder en verhuurder hierover stonden ook voor 2023 op het programma. De basis is er. Inmiddels is er ook een voorstel voor een huurverhoging van 30%, voor het pand De Vereniging. Wanneer deze verhoging in zou gaan en hoe deze verhoging te dekken is nog onderwerp van gesprek met de gemeente. De nieuwe huurovereenkomst voor de Schouwburg volgt na verbouwing.

Operationele risico's en formatie

De arbeidsmarkt is krap. Het is soms lastig om vacatures te vullen of geschikte zzp'ers te vinden. Zorg voor het team is dus belangrijk, net als werken met goede (ICT-)systemen en processen.

Frauderisico

Het is belangrijk om frauderisico's te onderkennen. Juist in een organisatie waarin verschillende kas- en geldstromen lopen. Als organisatie onderkennen we deze en nemen we daarop de volgende maatregelen:

1. *Management-override*
Risico op fraude bestaat wanneer het management de geldende processen van de AO/IB doorbreekt. Maatregelen om dit te voorkomen zijn: duidelijke rolverdeling tussen controller en administrateur aan de ene kant en directie en management aan de andere kant. Het voeren van gesprekken over integriteit is belangrijk. Net als gedeelde normen en waarden, voorbeeldgedrag vertonen en het niet werken met bonussen.
2. *Volledigheid zaalverhuur*
Risico op fraude bestaat wanneer verhuuropbrengsten niet worden genoteerd en verantwoord. Belangrijk is dat het planprogramma Yesplan als belangrijkste platform in de organisatie wordt gebruikt bij het verhuren van zalen. Alle afdelingen halen daar hun informatie. Op deze wijze kan er geen onverantwoorde verhuur plaatsvinden.
3. *Volledigheid ticketverkoop*
Risico op fraude bestaat wanneer er kaarten worden verkocht buiten het ticketsysteem Ticketmatic om. Het management stuurt op geen toegang tot de zaal zonder geldig ticket.

4. *Ongeautoriseerde betalingen*

Risico op fraude bestaat wanneer de rechten van betalen niet juist zijn ingericht in de bank, de controle op betalingen ontbreekt en stamgegevens van crediteuren ongezien gewijzigd kunnen worden. Het management stuurt op controle op juiste betaalprocessen.

Verwachting en onze continuïteit

Het jaar 2023 laat zien dat we sterk zijn teruggekomen na een moeilijke coronaperiode en de na-ijleffecten daarvan. Voor 2024 verwachten we eenzelfde stijgende lijn en zijn we positief over de te verwachten exploitatie. De conclusie van de directeur/bestuurder is dat er geen sprake is van continuïteitsproblemen. Er is voortzetting op basis van going-concern.

13. Kwantitatieve kengetallen

Het werkkapitaal in 2023 is € 1.767k.

In 2022 was dat: € 1.440k.

In 2021 € 1.452k.

In 2020 € 301k.

De norm is dat dit minimaal positief moet zijn.

De solvabiliteit is in 2023 41%.

In 2022 was dat 44%.

In 2021: 35%.

In 2020: 33%.

De norm ligt tussen de 25% en 40%.

De liquiditeit in 2023 is 1,50

In 2022 was dat 1,53

In 2021 1,4

In 2020 1,2

De norm is tussen de 1,5 en 2.

14. Op weg naar een nieuwe toekomst

Het jaar 2023 laat zien dat we weer helemaal ‘back on track’ zijn.

Nooit eerder kwamen zoveel mensen naar Stadsschouwburg Nijmegen en Concertgebouw De Vereeniging. We gaven podium aan gezelschappen, makers, musici, jong talent, mid-careers. Voor experiment, klassiek repertoire of modern en nieuw werk. Financieel schreven we, tegen alle verwachtingen in, zwarte cijfers. Podiumkunsten in Nijmegen zijn booming.

Het jaar 2024 zal het laatste hele jaar zijn dat de schouwburg open is. Daarna, halverwege 2025, sluiten we de deuren voor een verbouwing. We strijken met onze theaterprogramma’s elders in de stad neer. Ons team is er klaar voor. In 2024 bieden we ruimte met alle energie en plezier die we hebben. We nemen (artistiek) risico, verleiden publiek, maken mogelijk.

We hebben er ontzettend veel zin in.

Stadsschouwburg en De Vereeniging wil de gemeente, de provincie Gelderland, de Rijksoverheid, het Fonds Podiumkunsten, de stakeholders, artiesten, bedrijfsleven, overige fondsen, het publiek, de raad van toezicht en alle medewerkers en vrijwilligers hartelijk bedanken voor de samenwerking en het vertrouwen.

15. Geconsolideerde staat van baten en lasten

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
Baten			
Baten uit tegenprestatie voor levering product/dienst	6.395.026	5.468.345	5.124.702
Subsidiebaten	3.178.609	3.029.754	2.984.718
Overige baten	171.367	-	83.932
Som der baten	<u>9.745.002</u>	<u>8.498.099</u>	<u>8.193.352</u>
Inkoopwaarde van geleverde producten en diensten			
Culturele activiteiten	2.469.243	2.241.945	1.915.334
Horeca exploitatiekosten	127.678	121.900	93.612
Horeca inkoopkosten	543.543	472.000	462.557
	<u>3.140.464</u>	<u>2.835.845</u>	<u>2.471.503</u>
Kosten van beheer en administratie			
Lonen en salarissen	1.999.337	2.076.012	1.771.395
Sociale lasten	305.174	375.973	265.236
Pensioenlasten	219.478	292.423	208.720
Overige personeelskosten	912.935	554.245	792.839
Afschrijvingen	276.128	357.000	335.596
Huisvestingskosten	1.742.714	2.129.565	1.503.492
Exploitatiekosten	478.103	320.700	402.520
Algemene kosten	351.742	272.200	309.792
	<u>6.285.611</u>	<u>6.378.118</u>	<u>5.589.590</u>
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	10.015		-
Rentelasten en soortgelijke kosten	-33.600	-33.200	-53.039
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	<u>295.342</u>	<u>-749.064</u>	<u>79.220</u>
Belastingen	-		4.033
Resultaat na belastingen	<u><u>295.342</u></u>	<u><u>-749.064</u></u>	<u><u>83.253</u></u>